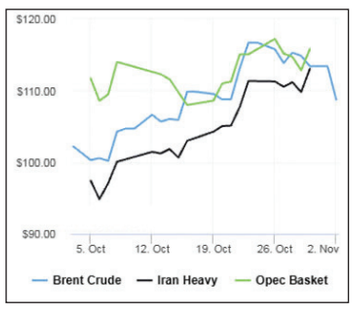
تحلیل

قیمت نفت ۳ درصد ریزش کرد

قیمت نفت در معاملات روز دوشنبه بازار جهانی، با خوش‌بینی معامله‌گران نسبت به مذاکرات تحت هدایت قطر برای پایان دادن به جنگ تحمیلی علیه ایران، بیش از ۳ درصد کاهش یافت. به گزارش ایسنا، قیمت معاملات آتی نفت خام برنت با ۳ دلار و ۶۸ سنت معادل ۳.۲ درصد کاهش، به ۱۰۹ دلار و ۷۵ سنت در هر بشکه رسید. قیمت نفت خام «وست تگزاس اینترمدیت» امریکا نیز با ۳ دلار و ۴۳ سنت معادل ۳.۳ درصد کاهش، در قیمت ۱۰۰ دلار و ۶۹ سنت در هر بشکه معامله شد.

نفت برنت ماه اکتبر را در بالاترین سطح خود طی شش ماه گذشته به پایان رساند. سیدعباس عراقچی روز یکشنبه با اشاره به تداوم رایزنی‌ها با میانجی‌های قطری درباره طرح دوروزه تنگه هرمز، گفت: رایزنی‌ها در حال انجام است اما هنوز به نتیجه قطعی نرسیده‌ایم چرا که این نتیجه به پاسخ‌هایی بستگی دارد که طرف مقابل به پرسش‌های ما می‌دهد. تیم واتر، تحلیلگر ارشد بازار در شرکت «کی‌سی‌ام ترید» گفت: «نفت پس از رشد قابل توجه هفته گذشته، صبح امروز شاهد یک اصلاح قیمت (عقب‌نشینی) فنی است.»

او افزود: «تداوم امیدها به نوعی پیشرفت دیپلماتیک، همراه با عدم وقوع هر گونه تشدید تنش نظامی جدی در طول آخر هفته، فعلاً از شدت فوری فشار بر قیمت‌ها کاسته است.» با این حال، واتر خاطرنشان کرد که بازار همچنان نسبت به این احتمال هوشیار است که پس از انتخابات میان‌دوره‌ای امریکا، لحن‌ها و اظهارات پیرامون ایران تندتر شود و قیمت نفت برنت را به سمت ۱۲۰ دلار سوق دهد. بر اساس گزارش رویترز، سازمان کشورهای صادرکننده نفت و متحدانش از جمله روسیه (اوپک پلاس)، روز یکشنبه، اهداف تولید دسامبر را ثابت نگه داشتند و این انتظارات را تایید کردند که تغییر بیشتر سیاست تولید این گروه تا سال آینده رخ نخواهد داد، زیرا این گروه همچنان با اختلالات صادراتی ناشی از جنگ علیه ایران دست و پنجه نرم می‌کند.

خبر

برق ۴ میلیون خانوار کجا مصرف شد؟

مجری طرح کاهش تلفات توانیر از کشف ۶ میلیارد کیلووات ساعت برق غیرمجاز که مورد نیاز ۴ میلیون خانوار است خبر داد.

به گزارش تسنیم، عبدالرضا حسینی‌مهر، مجری طرح کاهش تلفات شرکت توانیر، در گفت‌وگو با تسنیم با اشاره به مفهوم تلفات انرژی برق اظهار کرد: به میزان انرژی برقی که در فاصله تولید تا مصرف قابل اندازه‌گیری نیست، هدررفت یا تلفات انرژی گفته می‌شود. تلفات انرژی در دو بخش فنی و غیرفنی دسته‌بندی می‌شود.

حسینی‌مهر افزود: تلفات فنی عمدتاً به میزان بار شبکه و ایجاد گرما در اثر عبور جریان برق مربوط می‌شود. فرسودگی شبکه، عمر تجهیزات از جمله کنتورها و گستردگی جغرافیایی شبکه نیز از دیگر عوامل موثر در ایجاد تلفات فنی هستند؛ به‌طوری که هر چه شبکه طولانی‌تر و گسترده‌تر باشد، میزان تلفات فنی افزایش می‌یابد.

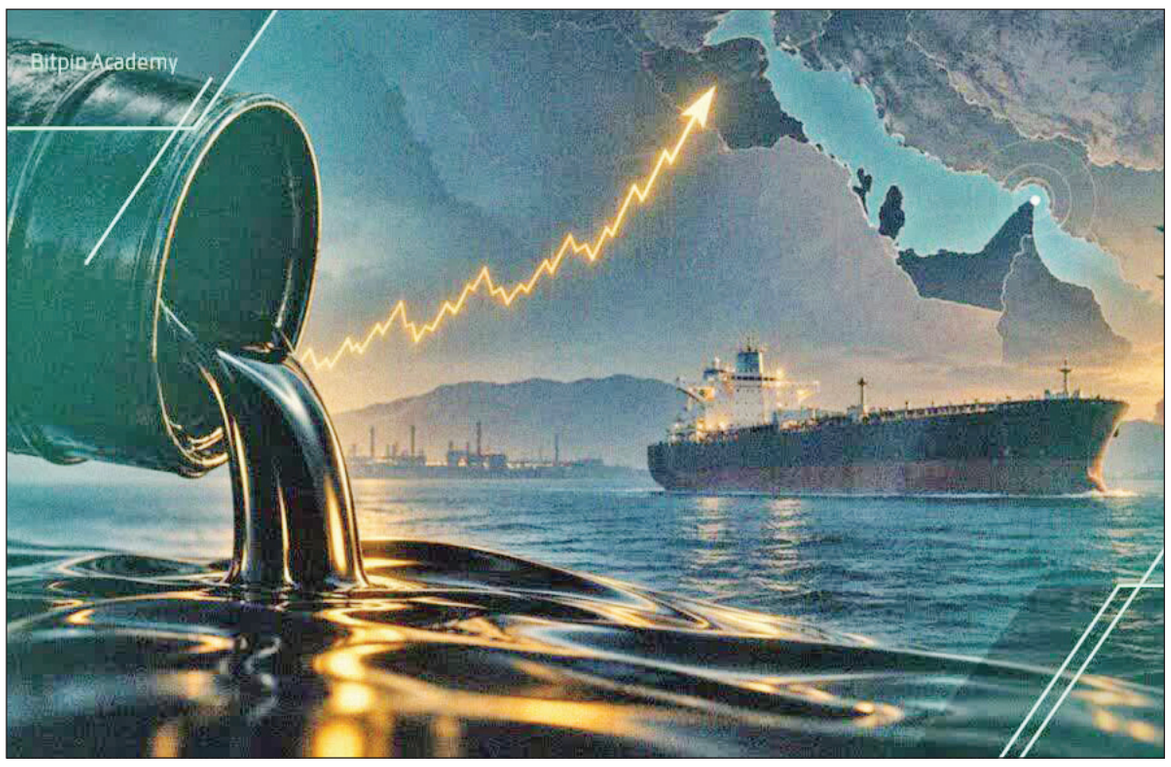
وی ادامه داد: در حوزه تلفات غیرفنی، انشعابات غیرمجاز، دستکاری کنتورها و فعالیت ماینرهای غیرمجاز از مهم‌ترین عوامل ایجاد هدررفت انرژی برق به شمار می‌روند. مجری طرح کاهش تلفات شرکت توانیر با اشاره به میزان تلفات شبکه توزیع برق در پایان سال ۱۴۰۴ گفت: تلفات شبکه توزیع در پایان سال گذشته حدود ۹.۶۷ درصد و معادل ۲۸.۷ میلیارد کیلووات‌ساعت انرژی بوده است که حدود ۷۰ درصد آن، معادل ۲۰ میلیارد کیلووات‌ساعت، به تلفات فنی و ۸.۶ میلیارد کیلووات‌ساعت به تلفات غیرفنی اختصاص داشته است. وی با بیان اینکه میزان تلفات غیرفنی برق معادل مصرف چهار استان خراسان شمالی، ایلام، چهارمحال و بختیاری و اردبیل است، اظهار کرد: با توجه به اهمیت این موضوع و امکان رصد، کنترل و مقابله با تلفات غیرفنی، طرح ملی مدیریت هوشمند تلفات انرژی در سال ۱۴۰۵ با هدف مقابله با این بخش از تلفات تعریف شد.

حسینی‌مهر با اشاره به اقدامات انجام‌شده در شش ماه نخست سال جاری اظهار کرد: در این مدت یک میلیون و ۲۳۰ هزار مورد از عوامل ایجاد تلفات غیرفنی از شبکه جمع‌آوری شد و در نتیجه این اقدامات، حدود ۶ میلیارد کیلووات‌ساعت انرژی احصا شد.

وی افزود: این میزان انرژی مربوط به برق مصرف‌شده بدون نصب لوازم اندازه‌گیری در دوره فعالیت عوامل ایجاد تلفات بوده که پس از شناسایی و مقابله با آنها، برآورد و احصا شده است. مجری طرح کاهش تلفات شرکت توانیر ادامه داد: با فرض متوسط مصرف ماهانه ۲۵۰ کیلووات‌ساعت برای هر مشترک خانگی، مصرف هر مشترک در شش ماه به یک‌هزار و ۵۰۰ کیلووات‌ساعت می‌رسد؛ بنابراین ۶ میلیارد کیلووات‌ساعت انرژی احصا شده معادل مصرف چهار میلیون مشترک خانگی در شش ماه نخست سال است. وی با اشاره به جزییات اقدامات انجام‌شده گفت: در شش ماه نخست سال، ۳۹۷ هزار انشعاب غیرمجاز شناسایی شد، ۳۷۶ هزار کنتور معیوب تعویض و ۲۵۶ هزار کنتور از کنتورهای نصب‌نشده سنوات گذشته نیز نصب شد. حسینی‌مهر افزود: همچنین حدود ۱۳۳ هزار مورد از مشترکانی که مصرف آنها بیش از قدرت خریداری‌شده بود، با نصب فیوز استاندارد سازی شدند و حدود ۵۱ هزار و ۵۰۰ مورد دستکاری کنتور نیز شناسایی شد. وی ادامه داد: در کنار این اقدامات، ۳۷۶ دستگاه ترانسفورماتور فشار متوسط و حدود ۱۷ هزار دستگاه ماینر غیرمجاز نیز جمع‌آوری شد.

واکاوی «تعادل» از پیامدهای محاصره صادراتی بر هندسه چاه‌های نفت

تله طلای سیاه در انزوای آب‌ها

گلناز پرتوی مهر |

صنعت نفت ایران این روزها در نقطه‌ای ایستاده که موازنه‌های کهنه و فرمول‌های سنتی مدیریت انرژی دیگر پاسخگوی ضرب‌آهنگ بحران نیستند. وقتی رگ‌های حیاتی تجارت دریایی تحت فشارهای ژئوپلیتیک و محاصره آبراه‌ها تنگ‌تر می‌شود، چالش نفت از سطح معاملات دیپلماتیک و حساب‌های بانکی فراتر رفته و مستقیماً به عمق سه‌هزار متری زمین و ساختار مهندسی چاه‌ها و پالایشگاه‌ها هجوم می‌آورد. این سوال که «اگر نفت صادر نشود، چه بر سر جریان تولید می‌آید؟» پاسخی ساده ندارد؛ چراکه زنجیره بالادستی و پایین‌دستی نفت، ارگانیسمی به‌هم‌پیوسته و پیوسته در حرکت است که توقف در هر مفصل آن، هزینه‌های نجومی و آسیب‌های ساختاری جبران‌ناپذیر به‌بار می‌آورد. در محاسبات اقتصادی شاید قطع صادرات معادل افت درآمدهای ارزی و کوچک‌تر شدن بودجه تعبیر شود، اما در ادبیات مهندسی مخزن، توقف جریان نفت یک سناریوی اضطراری و فرساینده است. واقعیت زنجیره تولید این است که تولید بالادست نمی‌تواند بدون خروجی به حیات خود ادامه دهد. وقتی مخازن ذخیره‌سازی پر شوند و مقصدی برای تخلیه نفت خام وجود نداشته باشد، دو راه بیشتر پیش روی اپراتورهای نفتی نمی‌ماند: کاهش پلکانی دبی تولید یا بستن کامل شیر چاه‌ها. اما بستن چاه‌ها در مخازن نفت و گاز، مثل فشردن دکمه خاموش یک موتور برقی نیست. در اعماق دو تا سه‌هزار متری زمین، سیال در تعادلی شکننده از فشار و دما جاری است. با توقف یا افت شدید جریان، فرآیند رسوب‌گذاری واکس‌ها، آسفالتین و ترکیبات سنگین هیدروکربوری در ناحیه مشبک‌کاری شده و پیرامون گلوگاه چاه آغاز می‌شود. با گذشت چند روز تا چند هفته، تخلخل و تراوایی این گلوگاه‌ها به‌طور چشمگیری کاهش می‌یابد؛ به‌طوری که راه‌اندازی دوباره آنها مستلزم عملیات پیچیده انگیزش مخزن، اسیدشویی‌های سنگین و تزریق مواد شیمیایی گران‌قیمت خواهد بود. فراتر از آن، استقرار دکل‌های تعمیراتی (Workover Rigs) و تأمین تجهیزات خاص لوله‌مغزی، مستلزم خواب سرمایه و هزینه‌های گزافی است که در شرایط تحریم و کمبود نقدینگی، باری مضاعف بر دوش صنعت می‌گذارد.

از سوی دیگر، رفتار مخازن نفت و گاز در مواجهه با قطع تولید متقارن نیست. اگرچه در مخازن نفتی کاهش برداشت ممکن است به‌صورت موقت و جزئی به بازیابی فشار مخزن کمک کند، اما وضعیت در مخازن گازی به مراتب مخاطره‌آمیزتر است. در بخش گاز، توقف برداشت مستقیماً پدیده تجمع مایعات هیدروکربوری و میعانات در کف ستون چاه (Hold-up) را تشدید می‌کند؛ رخدادی که موجب سنگین‌شدن ستون سیال و در نتیجه ناتوانی فشار طبیعی مخزن در بالا راندن جریان گاز شده و احیای چاه را وارد چرخه‌ای به‌شدت هزینه‌بر و تکنولوژیک می‌سازد. یک دیدگاه متداول و غیرفنی همواره مطرح می‌کند: «اگر صادرات متوقف شد، نفت خام را به پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌های داخلی بدهید تا فرآورده نهایی تولید شود.» اما نگاهی به ترازنامه‌های عملیاتی نشان می‌دهد که این ایده در واقعیت فنی با سدی محکم مواجه است. هم‌اکنون حدود دو سوم از نفت استخراجی کشور جذب پالایشگاه‌های داخلی شده و به فرآورده‌های موردنیاز روزمره تبدیل می‌شود و تنها یک‌سوم باقی‌مانده سهم سبد صادراتی است.

پالایشگاه‌های کشور در حال حاضر نزدیک به سقف ظرفیت اسمی و عملیاتی خود مشغول به کارند. انتقال نفت خام مازاد نیازمند ظرفیت خالی در فرآورش است که عملاً وجود ندارد. حتی اگر فرض را بر امکان فرآوری مضاعف بگذاریم، معمای «ذخیره‌سازی محصول» رخ می‌نماید. مخازن روسطحی فرآورده‌هایی مانند بنزین، گازوییل و نفت کوره، حجمی متناهی و از پیش تعریف‌شده دارند. نفت خام مایعی است که در مخازن غول‌پیکر یادر نفتکش‌های لنگرانداخته قابلیت نگهداری دارد، اما فرآورده‌های پالایشی به دلیل ضوابط ایمنی، استاندارد تبخیر و مسائل زیست‌محیطی نیازمند تأسیسات خاص با گنجایش محدود هستند. در بخش صنایع پتروشیمی نیز این گره کور برقرار است. زنجیره ارزش پتروشیمی برای بازارهای بین‌المللی طراحی شده است؛ هنگامی که راهگذر دریایی مسدود باشد، ظرفیت انبارها در اسکله‌ها و مجتمع‌های پتروشیمی طی چند روز تکمیل شده و در نهایت، کل خطوط پلیمری و شیمیایی به دلیل پر شدن انبارها ناچار به توقف تولید خواهند شد. بنابراین، تبدیل نفت خام به محصول، پاک کردن صورت‌مساله و تبدیل یک بحران ذخیره‌سازی خام به بحران دپوی فرآورده‌های قابل‌اشتعال خواهد بود. در میانه این کلاف پیچیده، دغدغه افکار عمومی و صنایع، میزان پایداری خطوط تأمین سوخت است. از بعد فیزیکی، شبکه گسترده و تنیده خطوط لوله و استقرار پالایشگاه‌ها در مناطق استراتژیک مانع از آن می‌شود که امنیت عرضه بنزین و گازوییل به‌سادگی و در کوتاه‌مدت دچار فروپاشی شود. حتی در صورت بروز التهابات منطقه‌ای، کاهش فعالیت‌های اقتصادی و حمل‌ونقل ممکن است در بازه میان‌مدت فشار روی مصرف گازوییل را تعدیل کند، اگرچه در روزهای ابتدایی شوک‌های مقطعی، تقاضای هیجانی در جایگاه‌ها قابل پیش‌بینی است.

با این حال، مشکل اساسی امنیت سوخت نه در محاصره خارجی، بلکه در شکاف عمیق میان مصرف و تولید داخلی نهفته است. ناترازی بنزین امروز یک واقعیت ریاضی غیرقابل‌انکار است؛ سرعت جهش مصرف خودروها به مراتب سریع‌تر از توسعه ظرفیت‌های پالایشی بوده و کشور روزانه بخشی از نیاز خود را از طریق کشیدن از ذخایر استراتژیک مدیریت می‌کند. سیاست‌های قیمتی مقطعی یا تلاش برای انسداد قاچاق سوخت، تنها سرعت این شکاف را کند کرده‌اند اما ریشه ناترازی را خشک نکرده‌اند.

اگر نفت صادراتی در مسیر بن‌بست بماند، پالایشگاه‌ها منابع ارزی کمتری برای نوسازی کاتالیست‌ها، اورهال منظم و اجرای پروژه‌های ارتقای کیفیت خواهند داشت. به این ترتیب، زنجیره تولید فرآورده در داخل نیز به مرور زمان فرسوده شده و ضریب تاب‌آوری سوخت کاهش می‌یابد.

صنعت نفت کشوری مانند ایران، همچون رودخانه‌ای پرخروش است که مهار ناگهانی آن در هر بخش، طغیان و ویرانی را در بالادست و خشکی را در پایین‌دست به دنبال دارد. مدیریت شرایط محاصره صادراتی تنها با مانورهای اداری ممکن نیست؛ نیازمند استراتژی‌های پیشگیرانه در چاه‌ها برای ممانعت از رسوب‌گذاری، توسعه زیرساخت‌های نوین ذخیره‌سازی هیدروکربوری، و در رأس همه این‌ها، شجاعت در اصلاح الگوی مصرف داخلی است. تا زمانی که ناترازی مصرف بر طرف نشود، نفت صادر نشده به جای آنکه فرصتی برای تبدیل به ثروت ثانویه باشد، همانند باری سنگین بر دوش مخازن و چاه‌های محاصره‌شده باقی خواهد ماند.

هشدار مدیرعامل ادنوک درباره بحران جهانی انرژی

سلطان احمد الجابر، مدیرعامل و رییس گروه ادنوک ابوظبی، روز دوشنبه هشدار داد که امنیت انرژی جهان باید به‌طور بنیادین بازسازی شود، چراکه اختلالات در تنگه هرمز موجب تقلیل ذخایر نفت و افزایش شدید هزینه‌های حمل‌ونقل شده است.

به گزارش ایسنا، الجابر در مراسم افتتاحیه نمایشگاه و کنفرانس «آدیپک ۲۰۲۶» (ADIPEC ۲۰۲۶) در ابوظبی گفت که از زمان آغاز این اختلالات، نزدیک به یک میلیارد بشکه نفت خام از ذخایر جهانی برداشت شده و موجودی گازوییل در برخی بازارها به پایین‌ترین سطح فصلی خود در ۳۵ سال گذشته رسیده است.

او همچنین هشدار داد که برخی بازارها با کمبود ۶۰۰ میلیارد فوت مکعبی در عرضه گاز طبیعی مایع (ال‌ان‌جی) مواجه هستند که این امر آسیب‌پذیری‌های موجود در زنجیره‌های تامین جهانی انرژی را آشکار می‌سازد. مدیرعامل ادنوک افزود که هزینه حمل‌ونقل نفت نیز به‌شدت افزایش یافته است؛ موضوعی که رویکرد دولت‌ها و کسب‌وکارها نسبت به امنیت انرژی را تغییر می‌دهد. او گفت: «اما عرضه تنها نیمی از ماجراست. نیم دیگر، تحویل آن است. پیش از بروز این اختلالات، هزینه‌های لجستیکی کمتر از پنج درصد قیمت هر بشکه نفت بود، اما امروز به بیش از ۳۰ درصد رسیده‌است. به عبارتی، امنیت انرژی دیگر تنها در نقطه تولید سنجیده نمی‌شود، بلکه اکنون در نقطه تحویل نیز ارزیابی می‌گردد.» این اظهارات در حالی مطرح شد که مدیران ارشد حوزه انرژی، سیاست‌گذاران و سرمایه‌گذاران جهانی برای شرکت در رویداد «آدیپک ۲۰۲۶» - که از دوم تا پنجم نوامبر برگزار می‌شود - در ابوظبی گرد هم آمده‌اند.

به گفته برگزارکنندگان، انتظار می‌رود بیش از ۲۳۹ هزار نفر از بیش از ۱۷۰ کشور جهان در این کنفرانس که میزبان بیش از ۲۲۵۰ شرکت‌کننده در بخش نمایشگاهی و ۱۸۰۰ سخنران خواهد بود، حضور یابند. الجابر پنج اولویت را برای کمک به صنعت انرژی به منظور تاب‌آوری در برابر اختلالات احتمالی در آینده برشمرد.

این اولویت‌ها شامل افزایش ذخایر استراتژیک نفت، گسترش ذخایر سوخت و ایجاد ظرفیت‌های پالایشی منعطف‌تر در نزدیکی مشتریان است. او همچنین خواستار سرمایه‌گذاری بیشتر در زیرساخت‌های حمل‌ونقل و لجستیک شد تا اطمینان حاصل شود که نفت و گاز، حتی در دوره‌های بروز اختلال، می‌توانند به بازارهای بین‌المللی برسند. اولویت سوم بر استفاده از هوش مصنوعی برای پیش‌بینی ریسک‌ها، بهبود عملیات و کاهش هزینه‌های تولید متمرکز است. الجابر اظهار کرد دولت‌ها باید سیاست‌هایی را تدوین کنند که مشوق سرمایه‌گذاری باشد، در حالی که موسسات مالی و شرکت‌های بیمه نیز باید نقش پررنگ‌تری در تداوم جریان تجارت جهانی انرژی ایفا کنند. آخرین اولویت او، نیروی کاری بود که مسوولیت حفظ تامین انرژی در دوران بحران‌ها را بر عهده دارد. بر اساس گزارش پایگاه خبری «عربین بیزنس»، رییس شرکت ادنوک هشدار داد که تصمیمات اتخاذ شده در امروز، بازارهای جهانی انرژی را برای سال‌های پیش رو شکل خواهند داد.

پیشنهاد کنسرسیوم امریکایی برای پروژه ۴.۴ میلیارد دلاری گاز مایع در پاکستان

یک کنسرسیوم خصوصی متشکل از شرکت‌های امریکایی، با حمایت دولت ترامپ، در پی سرمایه‌گذاری تا سقف ۴.۴ میلیارد دلار در یک پروژه یکپارچه گاز طبیعی مایع (ال‌ان‌جی) در پاکستان است که شامل واردات، ذخیره‌سازی، تبدیل مجدد به گاز، انتقال گاز و فروش به مصرف‌کنندگان بزرگ بر مبنای مدل تجاری (مستقل از تضمین‌های دولتی) می‌شود.

به گزارش ایسنا، پیش از این، شرکت دیگری به نام «انرگاز» (Energas) متشکل از «گروه لاکی» (Lucky Group) و «قطر انرژی» به دلیل تغییر سیاست‌های انرژی پاکستان و مشکلات مالی حل نشده، از انجام پروژه‌ای مشابه منصرف شده بود.

این گروه امریکایی از شرکت‌های «گلوبال ویژن انرژی پارتنرز»، «خان جی هولدینگز» و یک سرمایه‌گذار بزرگ مالی به نام «جنرال مدیترانین هولدینگ» تشکیل شده است.

آنها مجوز اولیه زمین پروژه را از مسوولان بندر قاسم (کراچی) گرفته‌اند و درخواست مجوز را به اداره تنظیم مقررات نفت و گاز پاکستان فرستاده‌اند.

در حال حاضر پاکستان هیچ مخزنی برای ذخیره گاز ال‌ان‌جی ندارد و گاز مورد نیازش کاملا به واردات روزانه و قیمت‌های جهانی وابسته است.

این پروژه در دو مرحله ساخته می‌شود. مرحله اول با هزینه ۱.۷ میلیارد دلار شامل ساخت یک پایانه گاز طبیعی مایع و چهار مخزن بزرگ برای ذخیره‌سازی گاز مایع در بندر قاسم است. مرحله دوم شامل ساخت یک خط لوله ۱۱۰۰ کیلومتری از جنوب به شمال پاکستان برای انتقال گاز است که هزینه کل پروژه را به ۴.۴ میلیارد دلار می‌رساند.

این مرکز علاوه بر تامین نیاز داخلی پاکستان، به عنوان یک مخزن و محل ترانزیت و تجارت گاز برای فروشندگان امریکایی و خاورمیانه‌ای عمل خواهد کرد. مکان و موقعیت بندر قاسم به این دلیل انتخاب شده که خارج از تنگه هرمز قرار دارد و امنیت رفت و آمد کشتی‌ها بیشتر است.

حدود ۷۰ درصد از هزینه این پروژه از طریق وام و ۳۰ درصد آن از طریق سرمایه‌گذاری مستقیم شرکت‌ها و سرمایه‌گذاران بومی و بین‌المللی تامین خواهد شد.

تعرفه پیشنهادی برای خدمات پایانه و تاسیسات ذخیره‌سازی، ۴.۹۳ دلار به ازای هر میلیون واحد حرارتی بریتیش (mmBtu) تعیین شده است؛ در حالی که تعرفه جداگانه‌ای برای انتقال، برای ۱۰ سال نخست، ۱.۹۱ دلار به ازای هر mmBtu برآورد می‌شود. پیش‌بینی می‌شود که پس از این دوره، نرخ‌های مذکور به ترتیب به ۲.۲۰ دلار و ۰.۹۲ دلار به ازای هر mmBtu کاهش یابند.

این مخازن در مجموع توانایی ذخیره ۵۶۰ هزار متر مکعب گاز مایع را خواهند داشت و می‌توانند سالانه حجم زیادی از نیاز گازی منطقه را جابه‌جا کنند.

بر اساس گزارش پایگاه خبری داون پاکستان، پایانه و تاسیسات ذخیره‌سازی گاز طبیعی مایع شامل چهار مخزن خواهد بود که ظرفیت هر یک ۱۴۰ هزار متر مکعب است و در مجموع، ظرفیت ذخیره‌سازی ایستا معادل ۵۶۰ هزار متر مکعب را فراهم می‌کنند.

ابتکار عمل امریکا برای از سرگیری صادرات گاز روسیه به اروپا از مسیر اوکراین

امریکا در چارچوب تلاش برای دستیابی به آتش‌بس انرژی پیش از زمستان، پیشنهاد از سرگیری صادرات گاز طبیعی روسیه به اروپا از طریق خطوط لوله عبوری از اوکراین را مطرح کرده است. به گزارش ایسنا، روزنامه وال‌استریت ژورنال روز یکشنبه به نقل از مقام‌های امریکایی، اروپایی و اوکراینی آگاه از مذاکرات گزارش داد که واشنگتن در تلاش است انتقال گاز طبیعی روسیه به اروپا از مسیر خطوط لوله اوکراین از سر گرفته شود. بر اساس این گزارش، این پیشنهاد در جریان سفرهای ماه سپتامبر «جارد کوشنر» و «استیو ویتکاف»، نمایندگان امریکا، به مسکو و کی‌یف مطرح شده است و شامل فروش گاز روسیه از طریق یک واسطه امریکایی با هدف عبور از تحریم‌ها و محدودیت‌های اروپا می‌شود. یکی از مقام‌های ارشد امریکایی به این روزنامه گفت که بر اساس یکی از نسخه‌های این طرح، درآمد حاصل از فروش گاز روسیه در حسابی امانی در دستگاه قضایی یک کشور ثالث نگهداری خواهد شد تا مسکو نتواند از این درآمد برای تامین مالی جنگ در اوکراین استفاده کند. واشنگتن این پیشنهاد را به دولت‌های اروپایی به عنوان راهکاری برای کاهش قیمت انرژی معرفی کرده است که همزمان می‌تواند انگیزه مالی لازم را برای موافقت روسیه با آتش‌بس در حوزه زیرساخت‌های انرژی فراهم کند. از سوی دیگر، از سرگیری فعالیت شبکه خطوط لوله به جامانده از دوران اتحاد جماهیر شوروی که گاز روسیه را از سیبری و از طریق خاک اوکراین به اسلواکی، اتریش و آلمان منتقل می‌کند، می‌تواند درآمد اوکراین از محل حق ترانزیت را نیز احیا کند. روزنامه وال‌استریت ژورنال گزارش داد که این پیشنهاد ماه گذشته و پس از آنکه اوکراین تحت فشار دونالد ترامپ، رییس جمهور امریکا، حملات خود به پالایشگاه‌های نفت روسیه را به‌طور موقت متوقف کرد، با کاهش شتاب مواجه شد. بر اساس این گزارش، کی‌یف حملات خود را برای نزدیک به دو هفته متوقف کرد، در حالی که روسیه همچنان به زیرساخت‌های انرژی اوکراین حمله می‌کرد و صادرات گازوییل به امریکا را آغاز کرده بود. پس از آن، واشنگتن توجه خود را به تلاش برای مذاکره درباره توافق صلح گسترده‌تر معطوف کرد. با این حال، اوکراین حملات به پالایشگاه‌های نفت روسیه را از سر گرفت و سه تاسیسات بزرگ را هدف قرار داد. این حملات موجب شد تلاش‌های امریکا برای مذاکره درباره آتش‌بس گسترده‌تر در حوزه انرژی بار دیگر افزایش یابد. بر اساس این گزارش، قرار است مذاکرات سه‌جانبه میان امریکا، روسیه و اوکراین در اواسط ماه نوامبر در ابوظبی برگزار شود. با این حال، مسکو تاکنون تلاش‌های امریکا برای دستیابی به آتش‌بس در حوزه انرژی را رد کرده است. مذاکره‌کنندگان امریکایی بر این باورند که بازگرداندن دسترسی روسیه به بازار گاز اروپا می‌تواند انگیزه قابل توجهی برای ولادیمیر پوتین، رییس جمهور روسیه، به منظور پذیرش توافق فراهم کند. واشنگتن همچنین امکان بازگشایی خطوط لوله نورد استریم را به عنوان بخشی از توافق گسترده‌تر میان روسیه و غرب بررسی کرده است. خط لوله نورد استریم ۱ در اوت ۲۰۲۲ انتقال گاز را متوقف کرد و نورد استریم ۲ نیز هرگز وارد مرحله بهره‌برداری تجاری نشد. هر دو خط لوله در سپتامبر ۲۰۲۲ بر اثر انفجارهای زیرآبی آسیب گسترده‌ای دیدند و از سرگیری فعالیت آنها به تعمیرات اساسی نیاز دارد. در مقابل، شبکه خطوط لوله عبوری از اوکراین می‌تواند در مدت زمان بسیار کوتاه‌تری دوباره فعال شود، زیرا این شبکه تا ژانویه ۲۰۲۵، یعنی نزدیک به سه سال پس از آغاز حمله تمام‌عیار روسیه به اوکراین، همچنان فعال بود. در تحولی جداگانه، الکساندر نواک، معاون نخست‌وزیر روسیه گفت که برخی فرآورده‌های نفتی این کشور با وجود محدودیت‌های اتحادیه اروپا، همچنان با نام‌های متفاوت به بازارهای اروپایی راه پیدا می‌کنند. نواک در گفت‌وگو با رسانه روسی «وستی» و در پاسخ به پرسشی درباره احتمال خرید گاز روسیه از سوی کشورهای اروپایی از طریق کشورهای ثالث، به وجود ترتیبات مشابه در بازار نفت اشاره کرد. او گفت: «چنین مواردی ممکن است رخ دهد، زیرا اگرچه اروپا خرید نفت و فرآورده‌های نفتی روسیه را ممنوع کرده است، می‌بینیم که گازوییل روسیه گاهی همچنان با نام‌های متفاوت در اروپا عرضه می‌شود.» این اظهارات در شرایطی مطرح شد که طبق گزارش‌ها، واشنگتن در حال بررسی ترتیباتی است که می‌تواند از سرگیری عرضه گاز روسیه به خریداران اروپایی از طریق یک واسطه امریکایی را تسهیل کند. نواک همچنین با اشاره به پایین بودن سطح گاز طبیعی در تاسیسات ذخیره‌سازی زیرزمینی اروپا هشدار داد که این قاره ممکن است در زمستان پیش رو با چالش‌های فزاینده انرژی مواجه شود. او گفت: «در حال حاضر، ذخایر گاز در تاسیسات زیرزمینی به پایین‌ترین سطح تاریخی خود رسیده است و اینکه اروپایی‌ها زمستان را چگونه پشت سر خواهند گذاشت، خود داستانی جداگانه خواهد بود.» به گفته نواک، تاسیسات ذخیره‌سازی گاز اتحادیه اروپا در حال حاضر حدود ۸۲.۱ میلیارد مترمکعب گاز در اختیار دارند که پایین‌ترین میزان ثبت‌شده از سال ۲۰۱۳ تاکنون محسوب می‌شود. او اضافه کرد که این میزان ۹.۴ میلیارد مترمکعب کمتر از سطح ذخایر در دوره مشابه سال گذشته است. پیشنهاد گزارش‌شده امریکا در شرایطی مطرح شده است که دولت‌های اروپایی بار دیگر با پرسش‌هایی درباره امنیت انرژی و آینده تامین گاز روسیه مواجه هستند و واشنگتن نیز تلاش می‌کند از مذاکرات انرژی برای پیشبرد تلاش‌های گسترده‌تر با هدف پایان دادن به جنگ اوکراین استفاده کند.

اخبار

هزینه سوخت نیروگاهی در قبوض برق شفاف‌سازی شد

هزینه سوخت نیروگاهی در قبوض برق بر اساس مصوبات بین‌وزارتی و با اعمال ملاحظات فنی و اقتصادی تعیین می‌شود؛ به گونه‌ای که ۹۰ درصد مشترکان خانگی (کم‌مصرف و متناسب با الگو) ماهانه رقمی بین ۷ تا ۲۲ هزار تومان در این بخش پرداخت می‌کنند و منابع حاصله نیز مستقیماً صرف توسعه زیرساخت‌های سوخت‌رسانی، حمل‌ونقل و تکمیل نیروگاه‌های سیکل ترکیبی برای پایداری شبکه برق کشور می‌شود. به گزارش پایگاه ایسنا، شرکت توانیر با تشریح سازوکار محاسبه هزینه سوخت نیروگاهی در قبوض برق اعلام کرد: نیروگاه‌ها برای تولید برق، سوخت مصرف می‌کنند و بهای سوخت مصرفی خود را بر اساس نرخ‌های ابلاغی می‌پردازند. در همین راستا هزینه سوخت نیروگاهی به عنوان یکی از مولفه‌های قبض برق مشترکان بر اساس مصوبات کارگروهی متشکل از سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت نفت و وزارت نیرو تعیین می‌شود. در تعیین نرخ هزینه سوخت نیروگاهی ملاحظات فنی و اقتصادی و همچنین سطح مصرف مشترکان مورد توجه قرار می‌گیرد به گونه‌ای که مشترکان کم‌مصرف و مشترکانی که مصرف برق آنها در محدوده الگوی مصرف قرار دارد کمترین تأثیر را از این هزینه می‌پذیرند. بر اساس نرخ‌های جدید ابلاغی بهای برق مصرفی حدود ۷۵ درصد مشترکان خانگی کشور که در محدوده الگوی مصرف قرار دارند به‌طور متوسط حدود ۷ هزار تومان در ماه است. همچنین برای مشترکانی که تا یک‌ونیم برابر الگوی مصرف برق استفاده می‌کنند و حدود ۱۵ درصد مشترکان را تشکیل می‌دهند، این رقم حدود ۲۲ هزار تومان در ماه برآورد می‌شود. بر این اساس در مجموع حدود ۹۰ درصد مشترکان برق کشور، ماهانه رقمی در محدوده ۷ تا ۲۲ هزار تومان بابت هزینه‌های مرتبط با سوخت نیروگاهی پرداخت می‌کنند. منابع حاصل از این محل نیز صرف تأمین هزینه حمل‌ونقل سوخت به نیروگاه‌ها و توسعه ظرفیت نیروگاهی به‌ویژه احداث و تکمیل نیروگاه‌های سیکل ترکیبی می‌شود. این نیروگاه‌ها با بهره‌گیری از ظرفیت بخش بخار، امکان تولید برق بیشتر بدون مصرف سوخت اضافی در این بخش را فراهم می‌کنند و به همین دلیل در شرایط محدودیت تأمین سوخت نقش موثری در افزایش بهره‌وری و پایداری تولید برق کشور دارند. تأکید می‌شود تخصیص این منابع به تأمین زیرساخت‌های سوخت‌رسانی و توسعه ظرفیت‌های کارآمد تولید برق گامی در جهت ارتقای بهره‌وری نیروگاه‌ها، کاهش وابستگی به سوخت و تقویت پایداری تأمین برق کشور به‌ویژه در دوره‌های محدودیت سوخت است.

اصلاح قبوض گاز بخشی از معترضین

مدیر هماهنگی امور گازرسانی شرکت ملی گاز ایران گفت: به دلیل ناترازی با پرمصرف‌ها برخورد و دچار محدودیت می‌شود. به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، هوشنگ صیدالی، مدیر هماهنگی امور گازرسانی شرکت ملی گاز ایران با بیان اینکه افرادی به رقم بالای قبض‌های گاز خود اعتراض کرده‌اند گفت: پس از بررسی، مشخص شد این افراد در دو گروه قرار می‌گیرند. گروه نخست، افرادی بودند که خانه‌های بزرگ و لوکس داشتند و مصرفشان نیز بالا بود. وی افزود: همکاران ما در سراسر کشور، به‌ویژه در شهر تهران، این قبض‌ها را بررسی کردند و با مراجعه به این منازل، بالا بودن میزان مصرف را تأیید کردند. به هر حال، افرادی که مصرف بیشتری دارند و در پله‌های بالاتر قرار می‌گیرند، طبیعتاً قبض‌های بالاتری خواهند داشت و باید به این موضوع توجه کنند. مدیر هماهنگی امور گازرسانی شرکت ملی گاز ایران در خصوص گروه دومی که با قبوض نجومی مواجه شده‌اند، گفت: این گروه مربوط به فصل گرم سال بود و شامل منازلی می‌شد که در آنها از چیلر استفاده می‌شد. با توجه به اینکه تشخیص دادیم در حق این افراد تا حدی اجحاف شده است، مصوبه جدیدی از هیات وزیران گرفتیم، اصلاحات لازم انجام شد و قبض‌هایشان نیز اصلاح شد. بنابراین، در حال حاضر اگر اعتراضی وجود داشته باشد، مربوط به افرادی است که مصرف بسیار بالایی داشته‌اند. این موضوع طبیعی است؛ به هر حال، هر کس که استخر یا جکوزی در خانه دارد و مصرف بیشتری می‌کند، قطعاً باید هزینه بیشتری برای گاز بپردازد. وی با تاکید بر اینکه از امسال کنترل‌های بیشتری اعمال می‌کنیم، گفت: توان مالی بالاتر به این معنا نیست که افراد می‌توانند مصرف بیشتری داشته باشند؛ به‌ویژه با توجه به شرایط کنونی گاز و اینکه چند سالی است با ناترازی مواجه هستیم. صیدالی اظهار کرد: قطعاً مصرف این افراد را بررسی می‌کنیم و با کسانی که به این موضوع توجه نکنند و همچنان پرمصرف باشند، برخورد خواهیم کرد و محدودیت‌هایی نیز برایشان در نظر می‌گیریم.

ادامه از صفحه اول

حمایت معیشتی بدون تشدید تورم

راهکار مناسب، طراحی سیاستی